

Dopisi.

Iz Oplotnice. (Obč. volitev.) [Konec.] Vršila se je volitev kakor je bilo že naprej videti, za kat. narodno stranko neugodno. V 3. razredu je glasovalo 109 volilcev, veliko pa jih je odšlo, in bili so izvoljeni Janez Potočnik s 93, Anton Kolar z 81, Fr. Jonke z 76, Matija Kos z 68, Fr. Kunaj z 64 in Fr. Pozne z 54 glasovi; prvi, drugi in četrti od obeh strank priporočeni. V 2. razredu se je od 66 volilcev volitve vdeležilo 40 volilcev in bili so izvoljeni Bl. Kokolj z 26, Fr. Sparovič s 25, Jož. Kvas s 23, Jurij Bezenšek, Jože Lipuš in Karol Kriechbaum z 20 glasovi. V 1. razredu glasovalo je izmed 20 volilcev za nadučitelja B. Malenška 16, Matijo Makovšek 13, Štef. Založnik in Fr. Dobnik po 12 in za Bl. Mlaker 11. Predsednik komisije je vendar padel raz stol. Tri vesi se hočejo od Oplotnice ločiti. Ako bi bili hoteli volilei edinstvo ohraniti, saj v 2. razredu bi bila morala narodna stranka sijajno prodreti. Ker so pa vsi izvoljeni, razven poštenega Nemca Kriechbauma, domačini in je Matija Makovšek bil prej v Vitanju najlepši izgled vernega, narodnega moža, upa se po pravici, da bo naš slabi govornik dober prerok in bo novi odbor delal v versko-narodnem smislu za naš gmotni stan, in potem ga bomo veselili.

S Polskave. (Še nekaj o roparju Krivecu.) Krivec ne piha več! Tako se lahko zdaj govori ob jutranji in južni strani zelenega Pohorja. Hudi dnevi in mrzle noči so bile meseca prosinca; še bolj pa nas je plašil ropar Krivec, ki je v naši okolici lazil in prebival. Dolgo so hodili žandarji na lov in čak, končno so tička vendar, Bog daj! za vselej vlovili. Na pepelnico zvečer ob 9. uri so ga zasačili Slivniški gg. žandarji po pol ure trdi borbi na življenje in smrt. Krivec je dal Gabrniku nekemu črevljariju obutalo krpaj; to so vrli žandarji zvedeli, ter so ga čakali v črevljarijevi koči. Ko pride, rahlo trikrat na šipo potrka, naj mu odprejo. Plaho stopi ropar v priklet, žandar pa zatrešči vrata, ga zgrabi in mekini po lojpi in ga tišči v kočo, nastavi mu bodalo na prsi, ropar pa zakriči: Jezus, Marija, ne me prebosti! Ropar je imel nože, pištolo, cevko na šest kresov, pa ničesar ni mogel rabiti, tako da se ni kapljica krvi prelila, ko sta obe stranki na smrt mislili. Vse to se je v temi godilo. Trikrat oklenjenega tirata žandarja k predstojniku, g. Hojniku, kjer je celo noč premišljeval. Že po noči se ta novica izve; ljudje vrejo ga gledat, in zjutraj mu obilna množica pot posodi, želeča mu visoko smrt, namreč na vislicah. Preiskava bo grozne reči spravila na beli dan, ker že je obstal, da je Guzejev učenec in družej. Leta 1880, brž sušca, so pred Bobovim našli umorjenca s prerezanim vratom, Jurija Slatenška, ki je bil zelo miren, krotek, pobožen in pa bogat kmet na Tičevem, fare Ponikva. Ker je takrat Guzej brž že bil ustreljen, ljudje niso na nikoga mogli sumiti. Zdaj si bomo pa upali reči: Ropar Krivec je Jurija Slatenška morivec!

Iz Podplata pri Kostrivnici. (Občinski berič.) Prav iz srca nas je razveselilo izvedeti, kako je Karžupnik na Boču streljal hostnega vruga. Toda nekdanji vojaški »gmajnar« in sedanji Kostrivniški berič ni le »neizgruntano pametna glava«, ampak je tudi prav olikan in omikan človek, kar jasno spričuje sledeči dogodek. Nekega dne pridem v gostilno gosp. Erjavca po »Domovino«, ki sem jo imel tam izposojeno. V hišo stopivši zagledam slavnega našega junaka, kako na vse strani preobrača mojo »Domovino«. Ko zapazi mene, začne prav sirovo in robato zabavljati črez bralno društvo in njegove ude. Začetkoma nisem vedel, da hoče dražiti mene; saj sem bil do sedaj še vselej miren človek, ki vedoma ni nikomur kaj hudega storil; o občin-

skem beriču pa »Slov. Gospodar« že leta 1876 trdi, da se rad pretepa. No, ko sem zapazil, da išče prepira, šel sem mu s pota, misleč si: kaj hočem s štorom? štor je in ostane štor. Sploh je našega beriča vsak pameten in pošten Kostrivničan že davno sit, in je skrajni čas, da se ga naša občina odkriža. V svoji brezmejni ošabnosti menda misli, da smo mi kmetje njegovi hlapeci, on pa naš gospod. Nekateri ga zagovarjajo, češ, da je dober lovec na tate in potepuhe; pa ta laž je tako debela, da je pameten človek, ki Karžupnika dobro pozna, pač ne verjame. Naša občina je revna, zato nikakor ni prav, da ima tako dragega beriča, ki od samega dolgega časa ne ve drugega, kakor poštene ljudi in v resnici krščanske hiše ogovarjati in obrekovati.

Iz Slov. goric. (Popotnik.) Viljem Schneider v Ljutomeru se je lani v »Slov. Gospodarju« jezil, da sem ga postavil v ono vrsto, kamor spadajo nemškutarji. Rekel je, da je tudi on dober Slovenec kot ud čitalnice, toda Nemcev ne bo odganjal iz svoje štacune. Dobro, z mirno vestjo preklicujem one besede in ga priporočam Slovencem, samo to ne umejem, kje on najde v Ljutomeru toliko Nemcev, da bi kar rinili v štacuno.... Veliko jih bojda ni in bi mislim, lahko izhajal, ako bi imel nad svojo trgovino zraven nemškega tudi slovenski napis, da bi tujec lahko sklepal, no, tukaj stanuje res pristen Slovenec in ud čitalnice. — O neki priliki bil sem v Apačah in nepopisljivo me je veselilo, ko sem slišal na večer lepo slovensko petje pri kožuhanju koruze. Milo se mi je storilo, mislečemu, kakó ravnajo v tej fari z ubogimi Slovenci, a kadar umrjô gostoljubni in Slovence ljubeči č. g. župnik J. Hanžič, bodo gotovo še ostale Slovence v Nasovi pohrustali. — V Apačah je neki trgovec, ki vodi tudi c. kr. pošto, namreč g. Schlimmer. To človeče, ako vidi slovenski napis na pismu, tedaj se kar trese, posebno se jezi na ude »Slavije«. Drugi trgovec v Apačah je Al. Senčar, ki se mi zdi dober Slovenec, kateri se priporoča, da ga Slovenci mnogobrojno obiskujejo. — Iz Apač potegnem dalje s tužnimi mislimi: ubogi trpini Slovenci v Apačah. Razveselim se videti v nemški fari lep slovenski napis: »Občina Plitvice!« Živio! Prišedši skozi Nasovo na Spodnjo Šavnico, kjer drvi deroča Šavnica doli, da se združi z Muro, opazim poleg križa tik Šavnice nov napis, a kakšnega? V blaženi nemščini: »Nach Abstell, nach Radersdorf«. A dalje doli proti Šavniki šoli: »Nach Lastomerzen«, ravno tik lepe kapelice Lurske Matere božje. Kdo je ukrenil te edino le nemške napise v tej lepi fari sv. Petra? Gospod Janez Schischegg, občinski predstojnik Spodnje Šavnice, ki je nekdanj bil navdušen Slovenec, a sedaj hoče biti trd Nемец! Ali ste menda prijatelj in pristaš Orehovskega preroka? No, sedaj, ko imate tam blizu novo cesto, bode se menda že enkrat pripeljal iz svojega gradišča v Orehovcih k vam in vam bratsko segel v zaslužno rokó in častital k takó hvalevrednemu početju. — Čeravno me je oni napis jako jezil, razveselil sem se tem bolj v srcu, videč na šoli Šavniki zraven nemškega tudi slovenski napis: »Šola v Šavniki dolini«. Pri tej priliki obžalujem ravnanje onih, ki napravljajo v slovenskih krajih samo nemške napise na ljubo — Nemcem! — Sedaj se napotim v Trstenik, Ihovo in Šteingrovo, kjer se mi zdi, da bivajo dobri Slovenci, ker so občinske table tudi slovenske. Pri sv. Benediktu omenim naj smrt č. g. Milošiča. Takrat, ko so ležali duhovni oče cele fare na mrtvaškem odru, bila je tudi nekje kmet-ska gostija, kjer so z možnarji streljali, kar se mi nikakor ni dopadlo; onemu veselju bi si dotični gostje lahko odrekli, ter pomislili, da leži na odru oni mož, ki je za faro dosti dobrega storil v duševnem in gmotnem oziru. Blizu pokopališča pri sv. Benediktu naha-

imenovano nemškutarstvo pa moramo zavrči vsakokrat in povsod! Pred nekaj dnij pa sem šel s tovarišem po Kačjaku (Kacinek) na Prihovi mimo nekega priletnega moža. Ko sva odisla mimo njega, reče mi tovariš: »Ta mož ti je poštenjak, poprej je bil dolga leta župan in zdaj je še cerkven ključar«. Ko sem se pozneje vrnil po isti poti, našel sem omenjenega poštenjaka v njegovi kleti, kjer se je pri dobri kapljici pogovarjal s tovariši. Tudi mene so poklicali in mi ponujali kapljico. Med drugim se pogovarjali, koliko je kateri star. Oni pošteni korenjak je rekel: »Jaz sem sicer videti najstarejši, čeravno nisem. Mene so postarale velike skrbi. Bil sem dvajset let župan in cerkven ključar še sem zdaj«. Na to je rekel drug mož: »Dvajset let je bil župan in vedno je bil zaveden Slovenec«. In sam oni bivši župan je rekel: »Uradoval sem tudi sam, čeravno sem napravil samo tri šole«. Na to sem ga pohvalil in vse opominjal, naj le ostanejo zvesti Slovenci, kajti to bo jim delalo čast, razume se, da morajo biti tudi pridni kristjani. Sicer pa rečem, da je priden narodnjak (pri nas Slovenec) tisti, ki je resnično priden kristjan in kdor ni priden kristjan, on ni in ne bo nikolj pravi narodnjak. Ker se mi je mudilo, rekel sem z Bogom, in šel svojo pot. Po potu pa sem mislil: Te ljudi je gotovo že dolgo nekdo vzbujal, da so tako narodni. Zvedel sem, da so najbolj vplivali na to duhovniki in menda še kdo drugi. In ker duhovniki vzbujajo narodnjake, zato jih tako sovražijo nemškutarji in strankarski Nemci, ki mislijo, da morajo poleg Nemcev tudi Slovenci biti nemško narodni, kar pa bi bil na robe svet. Nемец naj le ostane pošten Nемец; Slovenec pa naj bo in ostane tudi pošten Slovenec. — Na Prihovi želijo sami kmetje neko društvo, bralno društvo, ali pa kako drugo n. pr. politično društvo. Ker so polni tako narodnega duha, ne moremo se čuditi tej želji. Mero-dajne osebe pa imajo polne roke dela in hkrati želijo, da bi se ustanovilo tako društvo, v katerem ne bi plesali ali pa morebiti žepov praznili brez potrebe in za to odlagajo še nekaj časa, a polagoma bo že kaj.

Iz Čadramske okolice. (Izjava in pojasnilo.)

Že v 39. številu l. l. se je v »Slovenskem Gospodarju« objavil dopis iz Prihove o žalostni smrti, katero je storil ob meji Čadramske in Prihovske fare mladenič vojak. Ondi se poroča, da so ga tovariši zvekli v krčmo in potem sta ga dva zvbila k znani ženski, pustila in hitela po onega, ki ga je potem s cepcem ubil. Pred celim svetom javljam, da jaz onega dopisa nisem sestavil, kakor ona dva tovariša mislita in me ženski jeziki obrekujejo. V štev. 7. t. l. se je zopet oglašil dopis iz Prihove pod imenom: Ropar Krivec vjet, kjer se med drugim tudi bere: Doma je v Ugovcih, Čadramske župnije. To ni res! Krivec se piše Jurij Ubrovnik. Hišnega imena Krivec v naši fari ni. Rojstna hiša Krivca se namreč še sedaj nahaja v Sujeku, Kebeljske, župnije, občine Oplotnica. Da se je ničvrednej potikal tudi po naši občini, to ni nič čudnega, ker je tukaj mnogo viničarij, katerih posestniki so zunaj občine, pri svojih vinogradih pa imajo raznovrstne ljudi na stanovanju. Da so taki radi dajali skrivalcem za plačilo zavetja, to je lahko umljivo. Sicer pa je bil, kakor nam že omenjeni dopis pravi, znan po širokem svetu in je imel med mnogimi znanci tudi take, kateri so ga povesetni pravici izdali. A. K.

Od Sv. Jakoba v Slov. goricah. (Pogreb kršč. device.) V nedeljo 18. februarja po večernicah smo hladni zemlji izročili telesne vstanke Ane Kapun. Bila je rajna sicer le preprosta dekla, a s svojo zvestobo in s svojim čednostnim zadržanjem si je občeno spoštovanje v celi župniji pridobila, kar je pričal nje sijajni pogreb; oba domača duhovnika, vsi tri učitelji,

mного odličnih posestnikov in posestnic, ovenčane deklice, katere so tudi njeno krsto z vencu lepo okinčale, so ji skazali zadnjo čast. Bila je rajna že 73 let stara, a deviški venec je nesla seboj v grob. Od prve mladosti do zadnjega trenutka je službovala vedno pri eni in tisti hiši, ter je letos že četrtega gospodarja pri ravno tisti hiši doživela; zaradi tega je bila od visokega deželnega odbora odlikovana s častnim priznanjenim darilom za pridne posle. Bila je ona tako rekoč desna roka hišni gospodinji, katera se je smela v vseh rečeh popolnoma na njo zanesti, tiho in zvesto je opravljala svoja dela, mirno in ponižno se vedla, v prostih urah je kaj rada zahajala k misijonskemu križu pred cerkev; nikdar ni bilo slišati od nje najmanjše nespodobne besede, skrbno je pazila tudi na svoje mlajše tovarišice, ter ni trpela kake nespodobnosti pri njih. S svojo modro varčnostjo si je prihranila lepo svoto denarjev, katere je prav lepo razdelila, nekaj pridnim dekletom, katerim je bila teta, deloma pa je napravila ustanove za vboje in druge dobre namene. V svoji kratki a mučni bolezni se je dala dvakrat poredomu prevideti, ter je vsa vdana pričakovala svoje zadnje ure. Lepo in tiho je teklo njeno življenje, enako mirnemu in čistemu potočku, lahka je bila tudi njena smrt. Bog daj nam več takih pridnih, krščanskih poslov!

Od Sv. Janža na Dr. polju. (Bralno društvo) imelo je dne 28. januarja t. l. v gostilni g. Zel-a svoj obč. zbor. Otvoril je zborovanje predsednik g. Davorin Fric, nato je g. Anton Hren pozdravil vse dobro došle ude in neude. — Po odobrenju računa volil se je odbor, in sicer ti-le gg.: Davorin Fric, predsednik, Anton Hren, podpredsednik, Ivan Kranjc, tajnik, Josip Snuderl, blagajnik, Jaka Golob in Fran Obrecht, odbornika. — Zborovanje počastila sta tudi domača gg. župnik in kaplan, ki sta vedno podpornika našega društva. Po zborovanju sledila je domača veselica. — Društvo priredilo si je v pretečenem letu veliko drevnesnico, samo nje ograja je stala okoli 120 gld., ter se sedaj ni bati, da dolgoušesnik mejo prekorači. Čast izrazujem na tem mestu gospodu predsedniku, kateri je pri oskrbenju drevnesnice naj več stroškov sam trpel, in povrh še sam divjake sadil in okoliral, sploh vse obdeloval. — Daj Bog, da postane to društvo močan tabor proti navalom nemčurstva in liberalizma. Isto je celo lahko, ako kmetje in sploh mladina marljivo koristne časnike in leposlovne knjige čita, in se uri v glasbi in petju, sploh pa v sadjereji, katera je prav sedanji čas podpora kmečkemu stanu in največ dobička prinaša. Pri-srčno zahvalo izrekamo tem potom gg. dr. Jurteji v Šmarju in dr. Klasincu v Gradeu, katera sta nam blagovolila poslati svoje doneske.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo naš svetli cesar so odpotovali v francosko Riviero čez gornjo Italijo in sredi meseca marcija se v Opatiji pri Reki snidejo z nemškim cesarjem Viljemom. — Državni zbor bo pred veliko nočjo imel samo osem sej. Državni proračun pride po veliki noči na vrsto in razprava o občini volilni pravici šele potem, ko bodo posamezni deželni zbori o tem svoje mnenje izrekli. — Dunajski župan dr. Prix je zadnjo nedeljo umrl za mrtvoudom v 58 letu svoje dobe. Prijatelji in nasprotniki so ga imenovali: železni župan, seveda vsaki v svojem smislu.